

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2015/156

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

(za obdobje 1. 1. 2009 - 31. 12. 2014)

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P6-0252
Naslov programa	Filozofske raziskave Philosophical Investigations
Vodja programa	9979 Slavoj Žižek
Obseg raziskovalnih ur (vključno s povečanjem financiranja v letu 2014)	42840
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2009 - 12.2014
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.10 Filozofija
Družbeno-ekonomski cilj	10. Kultura, rekreacija, religija in sredstva javnega obveščanja
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6 Humanistične vede 6.03 Filozofija, religija in etika

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Povzetek raziskovalnega programa¹

SLO

Raziskovalni program *Filozofske raziskave* je program, katerega cilj je izvajati temeljne raziskave na področju filozofije. Program je v petletnem obdobju vključeval 21 stalnih raziskovalcev (proti

koncu izvajanja programa sta skupino zaradi upokojitve zapustila Valentin Kalan in Andrej Ule, v to številko pa nismo všteli mladih raziskovalcev). Rezultati izvajanja raziskovalnega programa so v celoti dosegli cilje, ki smo jih zastavili na začetku raziskovalnega obdobja. Raziskave so v obdobju 2009-2014 pokrivalo najrazličnejše filozofske usmeritve in zastopale tako rekoč vse šole mišljenja na Slovenskem, od strukturalizma in psihoanalize, družbenokritične misli, fenomenologije, hermenevtike, analitične šole, estetike do seveda proučevanja temeljnih del iz zgodovine filozofije.

Filozofske raziskave so se v petletnem obdobju financiranja izkazale za najbolj plodno ter teoretsko in družbeno propulzivno raziskovalno skupino v Sloveniji. Na področju filozofije je program prednjačil po mnogih kazalcih: po številu raziskovalcev, po številu bibliografskih enot, torej publiciranega raziskovalnega dela, po mednarodnem ugledu njenih raziskovalcev kot nazadnje tudi po učinku in vplivu na znanstveni, družbeni in javni prostor. Kot je razvidno iz bibliografije raziskovalcev, se nekateri člani programske skupine uvrščajo v sam svetovni vrh filozofije, tako da je sam raziskovalni program po sebi že del razvoja filozofije v svetu.

Težišče raziskovanja je predstavljala Ljubljanska lacanovska šola, saj sta dva njena predstavnika, vodja Slavoj Žižek ter Mladen Dolar, glede na število ur v tej skupini najmočneje udeležena. Program si je v preteklem petletnem obdobju financiranja zastavil raziskovalni cilj, v emfatičnem smislu misliti sodobnost. Ta cilj je v celoti izpolnil, kar brez dvoma kaže bogata bibliografija raziskovalcev.

Slavoj Žižek se je v svojem teoretskem delu izkazal za enega najbolj priostrenih, karizmatičnih, daljnosežnih, pa tudi zelo konkretnih diagnostikov časa. V svojem delu *Living in the End Times* je identificiral štiri temeljne probleme sodobnosti, ki jih imenuje kar štirje jezdecji apokalipse. To so svetovna ekološka kriza, posledice biogenetske revolucije, nesorazmerja v ekonomskem sistemu (sem sodijo intelektualna lastnina, boj za surovine, vodo in hrano) ter globalni razrast socialnih delitev in izključitev. Na podlagi te diagnoze skuša Žižek misliti možnost novega začetka. V vseh svojih delih je analiziral aporije sodobne družbe. V monografiji *First as tragedy, then as farce* je premislil notranjo povezavo med dvema velikima dogodkoma novega tisočletja, med zlomom liberalno-demokratske politične utopije, 11. 9. 2001 in zlomom ekonomske utopije globalnega tržišča kapitalizma konec leta 2008. S svojim teoretskim delom si prizadeva za ponovitev heglovske geste v novih ekonomskih, socialnih in tehnoloških pogojih globaliziranega sveta.

ANG

The goal of the research programme *Philosophical Investigations* is to carry out basic research work in the field of philosophy. Within the five-year period, the programme involved 21 regular researchers (at the end of the period, the researchers Valentin Kalan and Andrej Ule abandoned the group due to retirement; this number does not include young researchers). The results of the research work show that the goals set at the beginning were achieved in full. In the period between 2009 and 2014, the research work covered the largest possible variety of philosophical orientations and represented all schools of thought to be found in Slovenia, from structuralism and psychoanalysis, socio-critical studies, phenomenology, hermeneutics, analytical philosophy, aesthetics, to studying classics from the history of philosophy.

In the five-year period of financing, *Philosophical Investigations* proved to be the most fruitful and theoretically as well as socially most propulsive research group in Slovenia. In the field of philosophy, the programme was the frontrunner in terms of a number of vital indicators: the number of researchers and bibliographic units (published research work), international reputation of its researchers as well as the impact on the scientific, social and public space. As the bibliography of the researchers patently shows, certain researchers of the programme group belong among the very top of world philosophy, which in itself makes the research programme most legitimately part of the global development of philosophy.

The research core of the proposed programme is represented by the

philosophical-psychoanalytical strand, represented (also with the largest number of research hours) by its director Slavoj Žižek and Mladen Dolar. In the last five-year period of financing, the programme has set its specific research goal to reflect emphatically on contemporaneity: to *think the modernity*. Undoubtedly, the comprehensive bibliography of the researchers proves that the goal has been more than successfully achieved.

Slavoj Žižek has rightfully gained world-wide reputation for being theoretically one of the most acute, charismatic, influential as well as concrete diagnostician of contemporaneity. In his book *Living in the End Times*, he identifies four basic issues of contemporaneity, naming them the four riders of the apocalypse: global ecological crisis, effects of bio-genetic revolution, disproportionality of the economy system (including intellectual property, struggle for natural resources, water and food) and global expansion of social divisions and exclusions. In all of his works, he analyzed the paradoxes of the modern society. In the monograph *First as tragedy, then as farce*, he investigated the interconnectedness of the two great events of the new millennium, the collapse of the liberal-democratic political utopia on the morning of 9/11, 2001, and the collapse of the economic utopia of global market capitalism at the end of 2008.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu, (vključno s predloženim dopolnjenim programom dela v primeru povečanja financiranja raziskovalnega programa v letu 2014)²

SLO

Raziskovalno delo je tako raznorodno in mnogovrstno, da se ga ne da poenotiti v eno samo hipotezo in en sam rezultat, lahko pa hipoteze in rezultate raziskovalnega dela v obdobju 2009-2014 strnemo v naslednje sklope:

Raziskovalno delo se osredinja okoli vodje Slavoj Žižka in člana Mladena Dolarja, njuna pglavitna raziskovalna hipoteza v tem obdobju pa je bila vprašanje, ali je mogoče njuno originalno teoretsko fuzijo nemške klasične filozofije in psihoanalize aplicirati na aporije sodobne družbe, liberalizacije javnega prostora, umanjkanje političnih alternative, smrt politike.

Slavoj Žižek ostaja eden svetovno najbolj profiliranih, vplivnih in tudi teoretsko relevantnih filozofov, mislecev, javnih oseb, družbenih kritikov in diagnostikov časa. Njegova publicistična produktivnost je neprimerljiva celo v svetovnem oziru. Le v tem petletnem obdobju je objavil 132 monografij, od tega več kot deset znanstvenih del v angleškem jeziku, predvsem pa prevodov v vse svetovne jezike. V vsebinskem smislu je zasledoval naslednje teme.

V monografiji *The Parallax View* je skušal izdelati nov koncept dialektike, ki je osredotočen na idejo paralakse: dialektično "protislovje" je reinterpreterirano kot paralaktični premik med dvema vidikoma, ki ne moreta konvergirati, četudi se nanašata na isto vsebino. Teza knjige je "vrnitev k Heglu", ki v polni meri upošteva velike zgodovinske spremembe zadnjih dveh stoletij in skuša skozi pojme dialektike, materializma in absolutnega idealizma na novo misliti aporije sodobne družbe.

V monografiji *First as tragedy, then as farce* je kritiziral liberalno idejo o koncu zgodovine, ki jo je proklamiral Francis Fukuyama v devetdesetih letih dvajsetega stoletja. Po njegovi tezi je ta ideja morala umreti dvakrat. Po zlomu liberalno-demokratske politične utopije, 11. 9. zjutraj, je prišel zlom ekonomske utopije globalnega tržišča kapitalizma konec leta 2008. Finančni zlom tako kaže, da je fantazija globalizacije mimo, v tem dejstvu, da so milijoni ljudi ostali brez službe, pa se iracionalnosti globalnega kapitalizma ne da več spregledati.

V monografiji *In defense of lost causes* Žižek kritizira vladajočo ideologijo in na nas naslavlja imperativ, po katerem bi se morali spet poslužiti marsikaterega "izgubljenega razloga". Teza besedila trdi, da bi zlasti v luči prihajajoče ekološke krize morali ponovno iznajti revolucionarno strahovlado in diktaturo proletariata v boju za univerzalno emancipacijo.

V monografiji *Living in the end times* Žižek analizira konec sveta prek metafore "štirih jezdecev apokalipse". Njegov argument trdi, da naš kolektivni odziv na ekonomski armagedon ustreza štirim stopnjam žalovanja: ideološko zanikanje, eksplozija jeze, poskus barantanja ter depresija in umik.

Kot vrhunec znanstvenega delovanja te raziskovalne skupine lahko štejemo Žižkovo monografijo *Less than nothing: Hegel and the shadow of dialectical materialism*. To je 1038 strani dolga razprava o Heglovi filozofiji in njeni aplikabilnosti na mišljenje sodobnosti. Slavoj Žižek v delu *Manj kot nič* zagovarja stališče, da se ni dovolj le vrniti k Heglu, temveč moramo ponoviti njegove triumfe, preseči njegove omejitve in biti bolj heglovski od samega mojstra.

V monografiji *Absolute Recoil: Toward a New Foundation of Dialectical Materialism* Žižek zastopa tezo, da filozofski materializem v vseh svojih oblikah, od znanstvenega realizma do Deleuzovega novega materializma, ne zmore zadostiti novim teoretskim in političnim pogojem ter izzivom modernega sveta. Žižek analizira neuspeh komunizma v 20. Stoletju, družbene analize povezuje s koncepti moderne znanosti, ki vključuje Freudovo psihoanalizo in kvantno fiziko, in skuša dokazati, da je kritika kapitalizma mogoča le prek dialektično materialističnega stališča.

V knjigi *Event: A Philosophical Journey Through a Concept* skuša Žižek utemeljiti logično možnost dogodka, torej nastopa neke absolutne zareze, kot se manifestira predvsem v politični revoluciji, prelomu s staro družbeno obliko. Dogodek je nek pripetljaj, ki pretrese temelje vskega življenja in ima lahko obliko radikalnega političnega dejanja, vznika religiozne vere ali nove umetnostne oblike, lahko pa tudi intenzivnega občutka, ko se zaljubimo. Žižek skuša misliti možnost tistega, kar se danes zdi najbolj nemogoče: vznik radikalno novega v svetu, ki se nenehno spreminja.

Mladen Dolar je v petletnem obdobju objavil 6 monografij, od tega kar tri prevode v tuje jezike. Študiji *O glasu* in *O skoposti* sta bili prevedeni v hrvaški jezik (kot *Glas i ništa vise* in *O škrtosti i o nekim s njom povezanim stvarima : tema i varijacije*), študija *O glasu* pa tudi v francoski jezik (*Une voix et rien d'autre*). S tem je raziskovalna skupina okrepila osrednje težišče svojega dela, križanje filozofije nemškega idealizma z lacanovsko psihoanalizo.

Programska skupina *Filozofske raziskave* slovi po svoji izjemni mednarodni prepoznavnosti. To dokazujejo objave v tujih revijah, vrh raziskovalnega dela pa seveda predstavljajo prevodi znanstvenih monografij v svetovne jezike. Publiciranje v tujih jezikih ni le domena vodje programa, temveč se lahko s pomembno mednarodno znanstveno bibliografijo pohvalijo tudi drugi raziskovalci. Zaradi preobsežnosti rezultatov raziskovalnega dela ostalih članov skupine se lahko tu omejimo le na nekaj najbolj prestižnih monografij, ki so izšle bodisi v slovenskem bodisi v enem od svetovnih jezikov.

Hipoteza raziskovalke Maje Milčinski je trdila, da je smrt v njeni polnosti mogoče misliti le skozi neevropske filozofske tradicije. Kot rezultat tega znanstvenega dela je v petletnem obdobju Maja Milčinski objavila 4 monografije. Predvsem je potrebno omeniti njeno *Soteriology and Freedom*, ki jo je objavila v Delhiju v založbi Buddhist World Press. S tem je izpolnila v prijavnih vlogi zadani cilj preseganja evropskega filozofskega horizonta ter raziskovala prijavljeno temo problema smrti in samomora skozi primerjavo fenomena smrti znotraj evropskega in azijskega filozofskega prostora. Objavila je tudi prevod svoje knjige o problemu življenja in smrti v azijskih

filozofijah v slovaškem jeziku: *Zvuk ticha : život a smrt' ázijských filozofiách a náboženstvách*. S tem raziskave te skupine izkazujejo tudi dobršno mero občutljivosti za probleme človekovega zasebnega in vsakdanjega življenja - raziskovalno delo tako ponuja tudi lastne odgovore na vprašanje "koristi filozofije za življenje".

Maja Milčinski je v tem obdobju izdala tudi dve monografiji v slovenskem jeziku, *Azijske filozofije in religije* pri Mladinski knjigi in *Telo-duh v filozofsko-religijskih tradicijah* pri Slovenski matici. Njeni publikaciji sta rezultat širše hipoteze, ki zaposluje njeno znanstveno delo že desetletja, po kateri danes ne moremo govoriti več samo o filozofiji, ki je zrasla na starogrški in judovsko-krščanski osnovi, pač pa o filozofiji nasploh, torej svetovni filozofiji, ki nikakor ne more izključevati drugih velikih filozofskih tradicij, med njimi nekaterih, ki so bistveno starejše od evropske.

Hipotezo analitičnega krila raziskovalne skupine bi lahko prevedli v vprašanje: ali je mogoče misliti povezave in vzpostaviti dialog med filozofskim mišljenjem ter najsodobnejšimi izsledki naravoslovnih znanosti. Rezultat znanstvenega dela je nekaj novih spodbud pri konceptualizaciji povezav med humanistiko in naravoslovjem, kozmologijo in astrofiziko, filozofijo duha in nevroznanostjo. Raziskovalci Olga Markič, Marko Uršič in Andrej Ule so skupaj izdali monografijo *Mind in nature : from science to philosophy* v World Philosophy Series newyorške znanstvene založbe Nova Science Publishers Inc. Glavni smoter te knjige je filozofska raziskava pojma duha v hitro razvijajočih se področjih sodobne znanosti, od fizike in kozmologije do biologije in kognitivne znanosti. Ta objava torej potrjuje sodobnost in aktualnost opravljenih raziskav ter njihovo povezovanje z izsledki modernih znanosti. Prav tako je raziskovalka Olga Markič objavila monografijo *Kognitivna znanost: filozofska vprašanja*, v kateri je obravnavala filozofski aspekt kognitivnih znanosti.

Raziskovalno izhodišče raziskovalke Valentine Hribar-Sorčan je preiskava, kakšno vlogo igrajo v filozofiji 20. stoletja teorije empatije in intersubjektivnosti in kakšen je pomen filozofije jezika za razumevanje človeške misli in govora. Inovativnost njenega pristopa se kaže v združevanju dveh načelno nasprotnih si miselnih šol ali koceptov, Lyotardovega postmodernega stanja in etike Alaina Badiouja, smoter tega križanja pa je obuditev moderne ideje emancipacije. Rezultate znanstvenega dela je objavila v monografiji z naslovom *Jaz in drugi v (post)moderni filozofiji in umetnosti*.

Raziskovalec Borut Cerkovnik je v letu 2013 objavil monografijo *Proti meji smisla: razprave k Logično filozofskem traktatu*. Teza te knjige govori in odločilnih točkah kasnejšega Wittgensteinovega odmika od Traktata in trdi, da eden temeljnih vzgibov Wittgensteinovega slavnega preloma izvira iz težav glede logične forme stavkov o barvah in s tem povezane opustitve zahteve po logični neodvisnosti elementarnih stavkov.

Hipoteza raziskovalca Leva Krefta je, da je mogoče šport misliti filozofsko in je torej mogoče utemeljiti avtonomno filozofsko panogo z imenom filozofija športa. Ker je to področje razmeroma novo, raziskovalec filozofije športa ni izvajal kot abstraktnega podajanja že izgotovljenih pojmov, temveč s pomočjo analize konkretnih primerov, ki osvetlijo diskurzivno ozadje sodobnih pogledov na šport, pa naj gre to za njegovo definicijo, za njegovo lepoto in spektakelsko funkcijo oz. dramatičnost ali za razmerje med športnikom in občinstvom, za razliko med visokimi in plebejskimi športi, za njegovo vpetost v kapitalistično ekonomijo itd. Rezultate je objavil v monografiji *Levi Horog: Filozofija športa v osmih esejih*, knjiga pa je bila potem prevedena tudi v srbski jezik (*Levi horog: filozofija sporta u devet eseja*), kar kaže tako

interdisciplinarno naravnost (gre za filozofijo športa) kot mednarodno propulzivnost opravljenih raziskav.

Hipoteza raziskovalca Janka M. Lozarja je, da je mogoče konceptualno mišljenje zahodne metafizike preseči tudi v okviru nekonceptualnih, transdiskurzivnih načinov mišljenja in bivanja: v svoji drugi knjigi *Fenomenologija razpoloženja* za osrednji topos postavlja razpoloženje. Po njegovem mnenju je razprtost razpoloženja tista, v kateri se človek sebi razkrije kot človek, saj je počutje izvorni način biti tubiti.

Raziskovalec Marko Uršič je objavil ponatis svoje razprodane monografije o štirih letnih časih, prvi del z naslovom *Štirje časi: filozofski pogovori in samogovori, Pomlad: prvi čas: iskanje poti: uvod v filozofijo narave*, ki skuša odgovoriti na najbolj temeljna eksistencialna in kozmološka vprašanja našega bivanja prek originalne sinergije med humanistiko in naravoslovjem, poezijo in teorijo.

Hipoteza raziskovalca Jureta Simonitija je, da je mogoče postaviti temelje filozofiji, ki bo znala misliti prelom z ontologijo jezikovnega obrata in izstop iz navidez totalnih matric zavesti in jezika. O problemu realizma je objavil dve monografiji. Knjiga *Svet in njegov predikat I. Svet* ponuja tezo o naivnem obstoju sveta, o možnosti filozofske dopustitve naivnega realizma. S tem se raziskave vmeščajo v trenutno enega najbolj izpostavljenih problemskih področij moderne filozofije, v problem "obstoja zunanjega sveta" in preseganja "korelacionizma" kantovske in pokantovske filozofije. V prestižni avstrijsko-nemški založbi Turia + Kant je objavil knjigo *Die Philosophie der kleinsten Präzision*, kjer misli povezave med konceptom resnice kot diskurzivnim dogodkom in dopustitvijo znanstvenega realizma. S tem je raziskovalna skupina izpolnila svoje poslanstvo, v skladu s katerim tudi mlajšim raziskovalcem ponuja tako možnost raziskovalnega dela kot vstopa v mednarodni prostor publiciranja.

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

SLO

Raziskovalna skupina *Filozofske raziskave* je gotovo skupina z največjim številom publiciranega raziskovalnega dela v Sloveniji. Teoretsko delo je objavljeno tako v slovenskem kot v tujih jezikih, je tako strogo znanstveno kot poljudno, tako filozofsko kot interdisciplinarno, reflektira tako svetovne dogodke kot narodno identiteto, se posveča tako evropskim kot neevropskim filozofijam, je tako akademsko kot stopa tudi v javni prostor. V tem so publicistično, predavateljsko, pedagoško, uredniško, prevajalsko delo ter udeleževanje javnih debat izpolnili temeljni cilj raziskovalnega programa, ki si je zadal, da bo v emfatičnem smislu mislil sodobnost. Raziskave so pokrivala vsa pomembna obdobja zgodovine filozofije in temeljijo na povezovanju in dialogu med filozofskimi koncepti antike, srednjega veka, novoveške filozofije, nemške klasične filozofije, fenomenologije in moderne analitične filozofije. Če vzamemo skupino kot celoto, se je raziskovalno posvečalo kontinuiranemu spremljanju in poglobljanju svetovnih dosežkov pri preučevanju filozofije in njene zgodovine, po drugi strani pa je v soočenju s paradoksi novejšega družbenega in tehnološkega razvoja izdelovalo konceptualna orodja, s katerimi bi bilo mogoče razpoznati strukturo sodobnega sveta. Izjemno bogata bibliografija presega vse primerljive raziskovalne skupine v Sloveniji. Formalno bi lahko rezultate predstavili skozi naslednje bibliografske kazalce, vpisane v evidenco COBISS:

- 138 znanstvenih monografij (2.01 Znanstvena monografija), od tega je 132 Žižkovih, 26 pa so jih izdali ostali člani skupine.
- 159 znanstvenih člankov (1.01 Izvirni znanstveni članek)
- 99 strokovnih člankov (1.04 Strokovni članek)
- 42 objavljenih znanstvenih in strokovnih prispevkov na konferenci (1.06 in 1.08)
- 111 samostojnih znanstvenih sestavkov ali poglavij v monografski publikaciji (1.16) in 24

samostojnih strokovnih sestavkov (1.17)
 - 31 intervjujev (1.22)
 - 11 strokovnih monografij (2.02)
 - 13 predavanj na tuji univerzi (3.14)
 - 23 vabljenih predavanj na konferenci brez natisa (3.16)
 - 106 urednikovanj
 - 42 prevodov

Glede na število raziskovalnih ur težišče raziskovalnega dela leži na lacanovskih študijah, ki jih izvajata dva najbolj uspešna raziskovalca te skupine, vodja, Slavoj Žižek, in raziskovalec Mladen Dolar, predstavnika Ljubljanske lacanovske šole, ki je s povezavo psihoanalize in nemške klasične filozofije ponudila inovativne miselne modele za konceptualizacijo antinomij postmoderne družbe in njej ustreznih struktur subjektivnosti. Kot dokaz vrhunskosti znanstvenega dela v mednarodnem merilu navedimo, da je samo vodja skupine v tem obdobju po WoS zbral 654 citatov, Dolar pa 18 citatov (NC – normirano število čistih citatov) in da sta imela Žižek in Dolar vabljen predavanja na najvidnejših svetovnih univerzah. Mednarodna odmevnost te šole je tolikšna, da po našem mnenju pomembno prispeva k prepoznavnosti Slovenije v svetu.

5.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v letu 2014⁴

SLO

Raziskovalca Andrej Ule in Valentin Kalan sta se upokojila. "Zgodovinski" del raziskav, specifično torej študije o antični in srednjeveški filozofiji, je tako prevzel raziskovalec Franci Zore. "Analitični" del raziskav, specifično torej študije o filozofiji znanosti, logiki ter problemu telesa in duha, pa raziskovalca Olga Markič in Borut Cerkovnik. Program z upokojitvijo dveh raziskovalcev ni izgubil svoje raziskovalne širine in še vedno pokriva vse filozofske usmeritve.

6.Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	2278535	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Manj kot nič
		ANG	Less than nothing
	Opis	SLO	Žižkova teza trdi, da se je zadnji dve stoletji Zahodna filozofija razvijala v senci Hegla, katerega vplivu je vsek novi mislec zaman hotel ubežati, naj bo v imenu pred-racionalne volje, družbenih produkcijskih procesov ali kontingence individualne eksistence. Heglov absolutni idealizem je postalo nekakšno strašilo filozofije, ki je zameglilo dejstvo, da je Hegel poglavitni filozof epohalne zgodovinske tranzicije v moderno dobo, dobo, s katero naš čas deli osupljive podobnosti. Zdi se namreč, da danes, ko globalni kapitalizem razpada, spet stopamo v dobo prehoda. Slavoj Žižek v delu "Manj kot nič", vrhuncu izjemne kariere publiciranja, zagovarja stališče, da se ni dovolj le vrniti k Heglu, temveč moramo ponoviti njegove trijumfe, preseči njegove omejitve in biti bolj heglovski od samega mojstra. Takšen pristop Žižku ne omogoča le diagnoze sedanjega stanja, temveč ga postavi v kritičen dialog z ključnimi tendencami sodobne misli - s Heideggerjem, Badioujem, spekulativnim realizmom, kvantno fiziko in kognitivnimi znanostmi. Po njegovi tezi se moderna začne in se bo končala s Heglom.
			For the last two centuries, Western philosophy has developed in the shadow of Hegel, whose influence each new thinker tries in vain to escape: whether in the name of the pre-rational Will, the social process of production, or the contingency of individual existence. Hegel's absolute idealism has become the bogeyman of philosophy, obscuring the fact that he is the dominant philosopher of the epochal historical transition to modernity; a period with which our own time shares startling similarities.

			Today, as global capitalism comes apart at the seams, we are entering a new transition. In "Less Than Nothing", the pinnacle publication of a distinguished career, Slavoj Žižek argues that it is imperative that we not simply return to Hegel but that we repeat and exceed his triumphs, overcoming his limitations by being even more Hegelian than the master himself. Such an approach not only enables Žižek to diagnose our present condition, but also to engage in a critical dialogue with the key strands of contemporary thought - Heidegger, Badiou, speculative realism, quantum physics and cognitive sciences. Modernity will begin and end with Hegel
	Objavljeno v	Verso; 2012; X, 1038 str.; A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Žižek Slavoj	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
2.	COBISS ID	49393250	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Glas in nič drugega
		ANG	Une voix et rien d'autre
	Opis	SLO	V tej knjigi skuša Mladen Dolar preseči Derridajev fonocentrizem in razvije Lacanovo misel, da je glas eno osrednjih utelešenj psihoanalitičnega objekta z imenom objekt a. Dolar trdi, da obstaja poleg dveh običajno razumljenih rab glasu kot sredstva pomena in vira estetskega občudovanja še tretja raven: glas lahko razumemo kot vzvod samega mišljenja. Ponudi raziskavo o glasju na več ravneh – na ravni lingvistike glasju, metafizike glasju, etike glasju (glas vesti), paradoskno relacijo med glasom in telesom, politiko glasju, obenem pa se posveča rabam glasju pri Freudu in Kafki. S svojim temeljnim delom Dolar ponuja filozofsko utemeljeno teorijo glasju kot Lacanovega objekta-vzroka.
		ANG	In A Voice and Nothing More Dolar goes beyond Derrida's idea of "phonocentrism" and revives and develops Lacan's claim that the voice is one of the paramount embodiments of the psychoanalytic object (objet a). Dolar proposes that, apart from the two commonly understood uses of the voice as a vehicle of meaning and as a source of aesthetic admiration, there is a third level of understanding: the voice as an object that can be seen as the lever of thought. He investigates the object voice on a number of different levels--the linguistics of the voice, the metaphysics of the voice, the ethics of the voice (with the voice of conscience), the paradoxical relation between the voice and the body, the politics of the voice--and he scrutinizes the uses of the voice in Freud and Kafka. With this foundational work, Dolar gives us a philosophically grounded theory of the voice as a Lacanian object-cause.
	Objavljeno v	Nous; 2012; 267 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Dolar Mladen	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
3.	COBISS ID	49263714	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Duh v naravi
		ANG	Mind in nature
	Opis	SLO	Glavni smoter te knjige je filozofska raziskava pojma duha v hitro razvijajočih se področjih sodobne znanosti, od fizike in kozmologije do biologije in kognitivne znanosti. Nove znanstvene raziskave so prinesle mnogo empiričnih rezultatov, ki nam pomagajo razložiti naravne pojave, kot so kvantna stanja in človeško mišljenje, toda vprašanje narave uma in duha vseeno ostaja odprto. V tej knjigi avtorji obravnavajo več filozofskih problemov, ki jih postavljajo in preoblikujejo novejša znanstvena odkritja. Avtorji uporabljajo interdisciplinarni in holistični pristop, ki premošča razkol med znanstveno in humanistično podobo duha.
			The main purpose of this book is to investigate, from the philosophical point of view, the concept of mind in some quickly developing fields of

			contemporary science, from physics and cosmology to biology and cognitive science. New scientific investigations have brought many empirical results that help to explain natural phenomena from quantum states to human thinking, yet the question of the nature of the mind itself is still open. In this book, the authors discuss several philosophical problems raised or reformulated by recent scientific discoveries. The authors use an interdisciplinary and holistic approach that bridges the gap between scientific and humanistic pictures of the mind.
		Objavljeno v	Nova Science Publishers; 2012; 226 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Uršič Marko, Markič Olga, Ule Andrej, Uršič Marko, Markič Olga, Ule Andrej
		Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
4.	COBISS ID	249076992	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Kralju odsekati glavo
		ANG	To behead a King: Foucault's Legacy
	Opis	SLO	Knjiga Kralju odsekati glavo. Foucaultova dediščina podaja strnjen in pregleden uvod v Foucaultovo delo skozi vsa njegova obdobja. Pelje nas skozi pionirske preboje na področju zgodovine institucij in analize njihovih osnovnih mehanizmov, skozi pretres epistemoloških predpostavk družboslovnih znanosti, skozi metodološke probleme arheologije vednosti, dalje skozi kasnejši projekt zgodovine seksualnosti, skozi novo osvetlitev razsvetljenstva in nazadnje skozi analizo političnih implikacij njegove teorije.
		ANG	Dolar's work provides a concise and transparent introduction to Foucault's work in its whole. It shows us the pioneering breakthroughs in the history of the institutions and the analysis of their underlying mechanisms, through the turmoil of epistemological assumptions in social sciences, through the methodological problems of archeology of knowledge, through the history of Foucault's of sexuality project. Particular attention is devoted to Foucault's criticism of psychoanalysis and the problematic placement of his work in the general flow of structuralism and poststructuralism.
	Objavljeno v		Krtina; 2010; 141 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Dolar Mladen, Kobe Zdravko
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija
5.	COBISS ID	7282035	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Paralaksa
		ANG	The parallax view
	Opis	SLO	Izhajajoč iz analize Picassove Guernice, filmov Alfreda Hitchcocka in M. Night Shyamalana, romanov Michela Houellebecqua, vicev, Lacanove psihoanalize in kantovske analize orkana Katrina, besedilo prikaže, kako družbe razumejo, zameglijo in zanikajo izvore nasilja. Besedilo našteje različne oblike nasilja (subjektivno, objektivno, sistemsko) in pokaže, kako je neločljivo povezano z jezikom, ekonomijo in religijo, s čimer nagovarja bralce, naj zaznajo nasilje, ki je inherentno samim poskusom, da bi se proti nasilju borili in podpirali toleranco.
		ANG	Drawing upon Picasso's Guernica, Alfred Hitchcock and M. Night Shyamalan's films, Michel Houellebecq's novels, jokes, Lacanian psychology and a Kantian analysis of Hurricane Katrina, the treatise demonstrates how societies understand, obscure and deny the sources of violence. The text enumerates the varieties of violence (subjective, objective, systemic) and how it inheres in language, economics and religion, urging readers to discern the violence that sustains our very efforts to fight violence and to promote tolerance.
	Objavljeno v		MIT Press; 2009; IX, 433 str.; Avtorji / Authors: Žižek Slavoj

Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
------------	-----------------------------

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine⁶

Družbeno-ekonomski dosežek																							
1.	<table border="1"> <tr> <td>COBISS ID</td> <td>271154176</td> <td>Vir: COBISS.SI</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Naslov</td> <td>SLO</td> <td>Oris filozofije pravice</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Elements of the Philosophy of Right</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Opis</td> <td>SLO</td> <td>Oris filozofije pravice (Grundlinien der Philosophie des Rechts) sodi med temeljna dela praktične filozofije nasploh in politične filozofije posebej. V njem je Hegel podal sistematično pojmovanje pravice, razumljene kot »obstoj svobode«, in prikazal pogoje – formalne, moralne in nravne –, ki morajo biti izpolnjeni, da bi »svobodna volja« udejanila svojo svobodo. Vsebinsko deluje kot kritika oziroma dopolnilo Kantove moralnosti – očita ji nedejanskost in arbitrarnost – in nasproti njej poudarja nravnost, Sittlichkeit, ki v sebi združuje naravno, družbeno, javno in historično objektivnost, na podlagi katere subjekt šele je to, kar je.</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Elements of the Philosophy of Right (Grundlinien der Philosophie des Rechts) is considered to be a fundamental work on practical and, more specifically, political philosophy. In it Hegel elaborates a systematic concept of right, as an "existence of freedom", and elucidates conditions – formal, moral, and ethical –, in order for the "free will" to actualize its freedom. Hegel's philosophy of right is a critique of Kant's morality – which he reproaches as being non-actual and arbitrary –, and against it, Hegel stresses the "ethical life", Sittlichkeit, which combines ethical, social, public and historical objectivity that makes a subject to what it really is.</td> </tr> <tr> <td>Šifra</td> <td colspan="2">C.02 Uredništvo nacionalne monografije</td> </tr> <tr> <td>Objavljeno v</td> <td colspan="2">Krtina; 2013; 396 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Hegel Georg Wilhelm Friedrich, Kobe Zdravko</td> </tr> <tr> <td>Tipologija</td> <td colspan="2">2.01 Znanstvena monografija</td> </tr> </table>	COBISS ID	271154176	Vir: COBISS.SI	Naslov	SLO	Oris filozofije pravice	ANG	Elements of the Philosophy of Right	Opis	SLO	Oris filozofije pravice (Grundlinien der Philosophie des Rechts) sodi med temeljna dela praktične filozofije nasploh in politične filozofije posebej. V njem je Hegel podal sistematično pojmovanje pravice, razumljene kot »obstoj svobode«, in prikazal pogoje – formalne, moralne in nravne –, ki morajo biti izpolnjeni, da bi »svobodna volja« udejanila svojo svobodo. Vsebinsko deluje kot kritika oziroma dopolnilo Kantove moralnosti – očita ji nedejanskost in arbitrarnost – in nasproti njej poudarja nravnost, Sittlichkeit, ki v sebi združuje naravno, družbeno, javno in historično objektivnost, na podlagi katere subjekt šele je to, kar je.	ANG	Elements of the Philosophy of Right (Grundlinien der Philosophie des Rechts) is considered to be a fundamental work on practical and, more specifically, political philosophy. In it Hegel elaborates a systematic concept of right, as an "existence of freedom", and elucidates conditions – formal, moral, and ethical –, in order for the "free will" to actualize its freedom. Hegel's philosophy of right is a critique of Kant's morality – which he reproaches as being non-actual and arbitrary –, and against it, Hegel stresses the "ethical life", Sittlichkeit, which combines ethical, social, public and historical objectivity that makes a subject to what it really is.	Šifra	C.02 Uredništvo nacionalne monografije		Objavljeno v	Krtina; 2013; 396 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Hegel Georg Wilhelm Friedrich, Kobe Zdravko		Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
COBISS ID	271154176	Vir: COBISS.SI																					
Naslov	SLO	Oris filozofije pravice																					
	ANG	Elements of the Philosophy of Right																					
Opis	SLO	Oris filozofije pravice (Grundlinien der Philosophie des Rechts) sodi med temeljna dela praktične filozofije nasploh in politične filozofije posebej. V njem je Hegel podal sistematično pojmovanje pravice, razumljene kot »obstoj svobode«, in prikazal pogoje – formalne, moralne in nravne –, ki morajo biti izpolnjeni, da bi »svobodna volja« udejanila svojo svobodo. Vsebinsko deluje kot kritika oziroma dopolnilo Kantove moralnosti – očita ji nedejanskost in arbitrarnost – in nasproti njej poudarja nravnost, Sittlichkeit, ki v sebi združuje naravno, družbeno, javno in historično objektivnost, na podlagi katere subjekt šele je to, kar je.																					
	ANG	Elements of the Philosophy of Right (Grundlinien der Philosophie des Rechts) is considered to be a fundamental work on practical and, more specifically, political philosophy. In it Hegel elaborates a systematic concept of right, as an "existence of freedom", and elucidates conditions – formal, moral, and ethical –, in order for the "free will" to actualize its freedom. Hegel's philosophy of right is a critique of Kant's morality – which he reproaches as being non-actual and arbitrary –, and against it, Hegel stresses the "ethical life", Sittlichkeit, which combines ethical, social, public and historical objectivity that makes a subject to what it really is.																					
Šifra	C.02 Uredništvo nacionalne monografije																						
Objavljeno v	Krtina; 2013; 396 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Hegel Georg Wilhelm Friedrich, Kobe Zdravko																						
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija																						
2.	<table border="1"> <tr> <td>COBISS ID</td> <td>44756834</td> <td>Vir: COBISS.SI</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Naslov</td> <td>SLO</td> <td>Spisi o panoptikonu</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>The Panopticon writings</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Opis</td> <td>SLO</td> <td>Projekt panoptikon o vzorčnem zaporu je obsedal angleškega filozofa Jeremyja Benthama skoraj 20 let. Nazadnje projekt ni obrodil sadov; panoptikona niso nikoli zgradili. A ravno to naredi ta projekt za najboljši primer Benthamove lastne teorije fikcij, po kateri imajo lahko neobstoječe, fiktivne entitete nadvse realne učinke. Verjetno ne obstaja nobena druga zgradba, ki bi vzbudila več filozofskih kontroverz kot Benthamov panoptikon.</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>The Panopticon project for a model prison obsessed the English philosopher Jeremy Bentham for almost 20 years. In the end, the project came to nothing; the Panopticon was never built. But it is precisely this that makes the Panopticon project the best exemplification of Bentham's own theory of fictions, according to which non-existent fictitious entities can have all too real effects. There is probably no building that has stirred more philosophical controversy than Bentham's Panopticon.</td> </tr> <tr> <td>Šifra</td> <td colspan="2">C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige</td> </tr> <tr> <td>Objavljeno v</td> <td colspan="2">Verso; 2011; 158 str.; A'': 1; A': 1; Avtorji / Authors: Bentham Jeremy, Božovič Miran</td> </tr> </table>	COBISS ID	44756834	Vir: COBISS.SI	Naslov	SLO	Spisi o panoptikonu	ANG	The Panopticon writings	Opis	SLO	Projekt panoptikon o vzorčnem zaporu je obsedal angleškega filozofa Jeremyja Benthama skoraj 20 let. Nazadnje projekt ni obrodil sadov; panoptikona niso nikoli zgradili. A ravno to naredi ta projekt za najboljši primer Benthamove lastne teorije fikcij, po kateri imajo lahko neobstoječe, fiktivne entitete nadvse realne učinke. Verjetno ne obstaja nobena druga zgradba, ki bi vzbudila več filozofskih kontroverz kot Benthamov panoptikon.	ANG	The Panopticon project for a model prison obsessed the English philosopher Jeremy Bentham for almost 20 years. In the end, the project came to nothing; the Panopticon was never built. But it is precisely this that makes the Panopticon project the best exemplification of Bentham's own theory of fictions, according to which non-existent fictitious entities can have all too real effects. There is probably no building that has stirred more philosophical controversy than Bentham's Panopticon.	Šifra	C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige		Objavljeno v	Verso; 2011; 158 str.; A'': 1; A': 1; Avtorji / Authors: Bentham Jeremy, Božovič Miran				
COBISS ID	44756834	Vir: COBISS.SI																					
Naslov	SLO	Spisi o panoptikonu																					
	ANG	The Panopticon writings																					
Opis	SLO	Projekt panoptikon o vzorčnem zaporu je obsedal angleškega filozofa Jeremyja Benthama skoraj 20 let. Nazadnje projekt ni obrodil sadov; panoptikona niso nikoli zgradili. A ravno to naredi ta projekt za najboljši primer Benthamove lastne teorije fikcij, po kateri imajo lahko neobstoječe, fiktivne entitete nadvse realne učinke. Verjetno ne obstaja nobena druga zgradba, ki bi vzbudila več filozofskih kontroverz kot Benthamov panoptikon.																					
	ANG	The Panopticon project for a model prison obsessed the English philosopher Jeremy Bentham for almost 20 years. In the end, the project came to nothing; the Panopticon was never built. But it is precisely this that makes the Panopticon project the best exemplification of Bentham's own theory of fictions, according to which non-existent fictitious entities can have all too real effects. There is probably no building that has stirred more philosophical controversy than Bentham's Panopticon.																					
Šifra	C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige																						
Objavljeno v	Verso; 2011; 158 str.; A'': 1; A': 1; Avtorji / Authors: Bentham Jeremy, Božovič Miran																						

	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
3.	COBISS ID	2033799	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	ŽIŽEK, Slavoj: souredništvo zbornika Ideja komunizma z Alainom Badioujem
		ANG	L'idée du communisme / Žižek, Slavoj: coeditor of publication based contributions on international colloquium "The Idea of Communism"
	Opis	SLO	Souredništvo zbornika Ideja komunizma z najvidnejšim sodobnim francoskim filozofom A. Badioujem, pri katerem so sodelovali najpomembnejši svetovni politični filozofi in misleci: Alain Badiou, Judith Balso, Bruno Bosteels, Susan Buck-Morss, Terry Eagleton, Peter Hallward, Michael Hardt, Minqi Li, Jean-Luc Nancy, Toni Negri, Jacques Rancière, Alessandro Russo, Alberto Toscano, Gianni Vattimo, Wang Hui. Odprtje debate o aktualnosti ali preteklosti ideje komunizma je bil eden najpomembnejših in najvidnejših znanstvenih dogodkov na polju politične filozofije v l. 2010.
		ANG	One of the key events in the political philosophy in 2010 was the colloquium "The Idea of Communism" with key political thinkers attending: Alain Badiou, Judith Balso, Bruno Bosteels, Susan Buck-Morss, Terry Eagleton, Peter Hallward, Michael Hardt, Minqi Li, Jean-Luc Nancy, Toni Negri, Jacques Rancière, Alessandro Russo, Alberto Toscano, Gianni Vattimo, Wang Hui and Slavoj Žižek.
	Šifra	C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige	
	Objavljeno v	Lignes; 2010; 347 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Badiou Alain, Žižek Slavoj	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
4.	COBISS ID	40924514	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Bioetika - 2. filozofski simpozij
		ANG	Bioethics, Scientific Conference
	Opis	SLO	Znanstveni sestanek »Bioetika« je bil uspešno izveden 7. in 8. 12 2010 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Sestanka se je z izvedenimi referati udeležilo 17 vabljenih predavateljev iz Slovenije in tujine. Bioetika kot področje uporabne etike se sooča z nekaterimi najpomembnejšimi in najkontroverznjšimi moralnimi dilemami modernih družb. Bioetična vprašanja so močno občutljiva na družbeno, pravno in politično okolje; tehtna in strokovna debata, ki se je razvila na konferenci, je doživela odmev tako v znanstveni kot v širši zainteresirani javnosti.
		ANG	International scientific conference on bioethics was succesfully conducted between december 7. and 8., with 17 presentations from Slovenia and abroad. Bioethics, as a field of applied ethics, deals with some of the most urgent moral dilemmas od modern society. This is important in the time when Slovenia has to form some new bodies or commisions dealing with bioethics and medical ethics. Our conference had great impact in scientific community, but had also drawn significant attention of concerned public and media.
	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja	
	Objavljeno v	Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani; 2009; 30 str.; Avtorji / Authors: Omladič Luka	
	Tipologija	2.25 Druge monografije in druga zaključena dela	
5.	COBISS ID	22774311	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Filozofski uvidi o moderni znanosti
		ANG	Philosophical insights about modern science

Opis	SLO	V monografiji zbrani avtorji predstavljajo poglede na etične in družbene implikacije sodobne znanosti, predvsem različnih disciplin kognitivne znanosti, kot so nevroznanost, nevrobiologija, umetna inteligenca, psihologija in fenomenološko raziskovanje. Avtorji se v monografiji ukvarjajo z vprašanji o potencialnem spreminjanju človekovega pogleda na samega sebe in okolje, ki so ga sprožila znanstvena raziskovanja.
	ANG	We were editors of scientific monography, dealing with ethical and social implications of modern science, particularly different disciplines of cognitive science, such as neuroscience, neurobiology, AI, psychology and phenomenological research. The authors reflect potencial change in human self-image and environmental changes.
Šifra	C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige	
Objavljeno v	Nova Science; 2009; XXXI, 321 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Žerovnik Eva, Markič Olga, Ule Andrej	
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	

8. Drugi pomembni rezultati programske skupine⁷

--

9. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Financiranje je raziskovalnemu programu omogočilo kontinuiteto raziskav na področju filozofije. V samem preučevanju so bili metodološki nastavki in izhodišča sicer različni glede na usmeritev, vendar so bili vedno povsem primerljivi z aktualnim stanjem filozofskega raziskovanja na posameznem področju, pa naj gre za analitično teorijo zavesti (Churchland, Fodor), paradokse poznega kapitalizma (Beck, Honneth), teorijo subjektivnosti in filozofijo, ki emfatično misli sodobnost (Badiou, Žižek), socialno epistemologijo in analizo znanstvenega spoznanja, problem interpasivnosti (Pfaller), fenomenološke horizonte smisla (Waldenfels, Held), postmoderno misel (Vattimo). Kot je razvidno iz bibliografije raziskovalcev, se nekateri člani programske skupine uvrščajo v sam svetovni vrh filozofije, tako da je sam raziskovalni program po sebi že del razvoja filozofije v svetu. Program Filozofske raziskave je tako po eni strani služi pretoku tujih znanj, teoretičnih dosežkov svetovne družbe znanja, v slovenski prostor, kot tudi temu, da je slovensko filozofijo utrdil v njeni poznanosti v svetu.

Vsebinsko je program izvajal analizo sodobnosti v vseh njenih fasetah in fenomenih v skladu s kritično teorijo družbe, refleksijo demokratizacije in globalizacije kot konstitucije novega tipa subjektivnosti, analitično obravnavo problema zavesti in svobodne volje kot tudi hermenevtično in fenomenološko tematizacijo fenomenov sobiti, tujosti in domačnosti ter pomena ohranitve nacionalnega jezika za identiteto naroda.

Čeprav so bile raziskave zasnovane temeljno, je obenem značilna prednost Ljubljanske lacanovske šole ravno njena sposobnost interdisciplinarnega povezovanja, ki vključuje vse znanosti, od sociologije, psihologije, psihoanalize pa do prava in ekonomije, in nazadnje tudi naravoslovnih ved s fiziko, biologijo in medicino na čelu.

Raziskave so pokrivalo vsa pomembna obdobja zgodovine filozofije in temeljile na povezovanju in dialogu med filozofskimi koncepti antike, srednjega veka, novoveške filozofije, nemške klasične filozofije, fenomenologije in moderne analitične filozofije. Na tej podlagi so raziskovalci sami prevajali ključna dela filozofske tradicije (Platon, Aristotel, Kant, Hegel, Nietzsche, Heidegger) in tako polagali temelje znanstvene literature pri nas. Obenem so ves čas nastajali tudi prevodi avtorjev, ki slovenskemu občinstvu niso poznani in so na ta način zastopani v našem prostoru.

ANG

The funding of the research programme enabled the team to secure research continuity in the field of philosophy. The team research work actually evinced a variety of different methodological engagements and stating points, according to the variety of philosophical orientations. However, the latter were still compatible and adequately mirror the present situation of philosophical investigation within a specific area of global research, be it analytic theory of consciousness (Churchland, Fodor), paradoxes of late capitalism (Beck, Honneth), theory of subjectivity and philosophy which emphatically reflects contemporaneity (Badiou, Žižek), social epistemology and analysis of scientific cognition, problem of interpassivity (Pfaller), phenomenological horizons of meaning (Held, Waldenfels), or postmodern thought (Vattimo). As the bibliography of researches shows, certain team members are listed among top philosophers of the world, which in itself makes the research programme a constitutive part of global development of philosophy. The programme "Philosophical Investigations" thus on the one hand served to encourage the transfer of foreign compendia of knowledge, theoretical achievements of the global knowledge society into Slovenian space, and on the other hand to affirm and consolidate Slovene philosophy in its global recognition.

As far as the contents are concerned, the programme performed the analysis of contemporaneity in all its facets and phenomena in accordance with the critical theory of society; reflection on the processes of democratization and globalization as the constitution of a new type of subjectivity; analytic examination of the problem of consciousness and free will, as well as hermeneutic and phenomenological exploration of the phenomena of being-with, alterity and homeliness and the importance of the preservation of the national language for the national identity.

Although research investigations called for a fundamental grounding, a characteristic advantage of the Ljubljana Lacanian School is exactly its ability of interdisciplinary cooperation, which includes and links all sciences, from sociology, psychology, psychoanalysis to law and economy, and also natural sciences, with physics, biology and medicine at the forefront.

Research investigations covered all crucial periods from the history of philosophy and were grounded in the interconnection and dialogue with philosophical conceptions of antiquity, middle ages, early modern philosophy, German Idealism, phenomenology and modern analytical philosophy. It is within this framework that the programme researchers provided translations of key works of philosophical tradition (Plato, Aristotle, Kant, Hegel, Nietzsche, Heidegger), thus laying the grounds of scientific literature in Slovenia. At the same time, Slovenia witnessed a continual process of translation of authors which are unknown to Slovene readership and were thus rewardingly introduced by the programme team into Slovene cultural space.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Raziskovalna skupina je bila sestavljena tako, da je ponujala najbogatejšo možno kombinacijo znanstvene odličnosti in povezav z najrazličnejšimi nefilozofskimi področji vednosti in družbenega življenja. Povezave med filozofijo in športom je mislil Lev Kreft, med filozofijo in ekonomijo Zdravko Kobe, med filozofijo in neevropskimi duhovnimi tradicijami Maja Milčinski, med filozofijo in materializmom, razsvetljenstvom in ateizmom Miran Božovič, med filozofijo in matematično logiko Borut Cerkovnik, med filozofijo in ekologijo ter bioetiko Igor Pribac in Luka Omladič, med filozofijo in nevroznanostjo Andrej Ule in Olga Markič, med filozofijo in kozmologijo ter moderno fiziko Marko Uršič, med filozofijo in filologijo Valentin Kalan ter Franci Zore, ki je hkrati povezoval koncepte filozofije in glasbe, med filozofijo in literaturo Janko Lozar Mrevlje, med filozofijo in ženskimi šudijami Eva Dolar Bahovec, med filozofijo in znanstvenim realizmom ter statusom znanosti pa Jure Simoniti.

Raziskave so temeljile na razumevanju situacije, iz katere izhajajo, torej na refleksiji stanja v slovenskem prostoru na prehodu iz enega v drug družbeni sistem, iz federacije prek samostojnosti v Evropsko skupnost, na refleksiji narodne identitete znotraj množstva identifikacijskih točk: slovenske, srednjeevropske, evropske in globalne zavesti.

Raziskave so se posebej posvečale demokratičnim procesom v svetu in vključenosti Slovenije

vanje ter refleksiji političnih sprememb in demokratizacije v slovenski polpretekli zgodovini. Znanstvena doslednost in javna angažiranost raziskovalcev je zagotavljala tudi objektivno kritiko obstoječih družbenih razmer v Sloveniji in na svetu.

Neposredne učinke raziskovalnega dela v slovenskem prostoru lahko predstavimo v naslednjih točkah:

1. Vključenost raziskav v pedagoški proces:

Ker so člani raziskovalnega programa zaposleni kot pedagoški delavci na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, so bili rezultati raziskav v vsem petletnem obdobju neposredno vključeni v pedagoški proces, v predavanja na vseh študijih, ki jih razpisuje Oddelek za filozofijo.

2. Prenos rezultatov raziskav v javni prostor

Raziskovalci so bili ves čas močno vpeti v kulturna, duhovna, znanstvena in politična dogajanja na Slovenskem, kjer so imeli njihovi prispevki in javni nastopi zelo velik odmev. Predvsem člani skupine Slavoj Žižek, Mladen Dolar, Igor Pribac in Luka Omladič so se v tem času profilirali kot pomembni udeleženci in akterji javnega mnenja v javnih debatah na temo socialne pravičnosti, širših družbenih gibanj, družinskega zakonika in širše družbene tolerance.

3. Prevodno in uredniško delo

Raziskovalci so bodisi sami prevajali ali pa delovali kot uredniki ključnih del filozofske tradicije in so tako položili temelje znanstvene literature pri nas.

Kot najpomembnejše lahko naštejemo štiri primere:

Raziskovalec Miran Božovič je nastopal kot urednik izjemno odmevnega mednarodnega zbornika Benthamovih spisov *The Panopticon writings* pri ugledni tuji založbi Verso.

Raziskovalec Jure Simoniti je uredil in napisal spremno besedo pri prevodu velike klasike filozofija 20. stoletja, Wittgensteinovih Filozofskih raziskav pri založbi Krtina.

Član raziskovalne skupine Zdravko Kobe je prevedel še tretjo in četrto četrtino Kritike čistega uma Immanuela Kanta, izdano pri DTP – Analecta, tako da je zaključil prevod ene največjih knjig filozofske tradicije.

Prav tako je Zdravko Kobe prevedel, uredil in napisal spremno besedo Heglovega temeljnega besedila *Oris filozofije pravice*, ki ga je izdal pri založbi Krtina.

ANG

The research group offered the strongest combination of scientific excellence and its fruitful relationship with various non-philosophical fields of knowledge and social life: the relationship between philosophy and sport having been tackled by Lev Kreft, between philosophy and economy by Zdravko Kobe, between philosophy and Non-European spiritual traditions by Maja Milčinski, between philosophy and materialism Enlightenment and atheism by Miran Božovič, between human and animal mind by Borut Cerkovnik, between philosophy and ecology and bioethics by Igor Pribac and Luka Omladič, between philosophy and neuroscience by Andrej Ule and Olga Markič, between philosophy and cosmology and modern physics by Marko Uršič, between philosophy and philology by Valentin Kalan and Franci Zore, who simultaneously also covered the link between the concepts of philosophy and music, between philosophy and literature by Janko Lozar Mrevlje, between philosophy and women studies by Eva Dolar Bahovec, and between philosophy and scientific realism by as well as the status of science by Jure Simoniti.

Research investigation was grounded in the understanding of the situation it stems from, on the reflection of the situation in Slovenia in its transition from one social system into another, i.e. from a federative state to an independent state and still further to a member of European Union; on the reflection of national identity in a number of identification points: Slovene,

Central-European, European and global consciousness.

Research investigation paid particular attention to global democratic processes, to the involvement of Slovenia in these processes as well to the process of democratization in recent Slovene history. Scientific thoroughness and public commitment of the researchers provided for objective criticism of existing social conditions in Slovenia and around the world.

The direct effects of the research work in the Slovenian social space could be summarized under the following points:

1. Inclusion of the research in the pedagogical process

Because the members of the programme are employed as lecturers in the Faculty of Arts, University of Ljubljana, the research results were directly involved in the pedagogical process throughout the five-year period, i.e., in all the lectures performed at the Department of Philosophy.

2. Transfer of the research results to the public space

Throughout the five-year period, the researchers were deeply involved in cultural, spiritual, scientific, and political events in Slovenia, where their contributions and public appearances met with a wide response. Particularly four members of the group, Slavoj Žižek, Mladen Dolar, Igor Pribac, and Luka Omladič, distinguished themselves in the period as important participants and agents of public opinion in the debates on social justice, broader social movements, family legislation, and social tolerance.

3. Translating and editing work

The researchers either acted as translators or as editors of the key works of the philosophical tradition, thus laying the grounds of scientific literature in Slovenia.

Four examples could be listed as the most relevant:

At the renowned publisher Verso, the researcher Miran Božovič acted as an editor of a highly prolific and much-noticed international anthology of Bentham's papers *The Panopticon writings*.

At the publisher Krtina, the researcher Jure Simoniti edited and wrote a preface to the translation of the classic of 20th century philosophy, Wittgenstein's *Philosophical Investigations*.

The member of the group Zdravko Kobe added to his previous translations the third and the fourth quarter of the *Critique of Pure Reason* by Immanuel Kant, published at DTP – Analecta, thus finishing with the translation of one of the greatest books of philosophy of all times.

In addition, Zdravko Kobe translated, edited and added a preface to Hegel's ground work *Elements of Philosophy of Right*, published at Krtina.

10. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2009-31.12.2014¹¹

10.1. Diplome¹²

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	51
bolonjski program - II. stopnja	
univerzitetni (stari) program	217

10.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹³

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
0	Anica Hrvat	☒	☐	☐	
0	Dositej Dereta	☐	☒	☐	
30660	Gregor Kroupa	☐	☒	☐	
0	Marko Štempihar	☒	☐	☐	
0	Tomi Bitežnik	☒	☐	☐	
37757	Bara Kolenc	☐	☒	☐	
36342	Simon Hajdini	☐	☒	☐	
28324	Mirt Komel	☐	☒	☐	
29356	Gregor Moder	☐	☒	☐	
24202	Mateja Peršak	☒	☐	☐	
31206	Ana Bajželj Bevelacqua	☐	☒	☒	
0	Danilo Ončevski	☒	☐	☐	
0	Luka Lubi	☐	☒	☐	
0	Katja Valenčak	☐	☒	☐	
0	Manja Kisner	☐	☒	☐	
0	Nino Lovrek	☐	☒	☐	
0	Igor Černe	☒	☐	☐	
0	Oskar Habjanič	☒	☐	☐	
24555	Barbara Vogrinec	☐	☒	☐	
0	Lalija Kobasič	☒	☐	☐	
0	Bogdan Kravanja	☒	☐	☐	
0	Tanja Curhalek	☒	☐	☐	
0	Maja Pan	☒	☐	☐	
0	Iva Langer	☒	☐	☐	
0	Jernej Pisk	☐	☒	☐	
0	Marko Ogris	☒	☐	☐	
33081	Sebastjan Vörös	☐	☒	☒	
0	Mehrdad Farahmand	☒	☐	☐	
0	Jožica Škulj	☒	☐	☐	
0	Ronald Sladky	☒	☐	☐	
0	Tanja Mojzer	☒	☐	☐	
0	Tomaž Horvat	☒	☐	☐	
0	Myroslav Hryshko	☐	☒	☐	
0	Pavel Koltaj	☐	☒	☐	
0	Jan Ciglencečki	☐	☒	☐	
0	Mojca Mohorič	☐	☒	☐	
0	Andrej Leskovic	☐	☒	☐	
0	Jernej Sever	☐	☒	☐	
0	Zarja Muršič	☒	☐	☐	
30661	Miloš Pahor	☐	☒	☒	

Legenda:

- Mag.** - Znanstveni magisterij
Dr. - Doktorat znanosti
MR - mladi raziskovalec

11.Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁴

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
33081	Sebastjan Vörös	☐	☒	D - Javni zavod	
31206	Ana Bajželj Bevelacqua	☐	☒	E - Tujina	
30661	Miloš Pahor	☐	☒	D - Javni zavod	

Legenda zaposlitev:

- A** - visokošolski in javni raziskovalni zavodi
B - gospodarstvo
C - javna uprava
D - družbene dejavnosti
E - tujina
F - drugo

12.Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2009-31.12.2014

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Sodelovanje v programski skupini	Število mesecev	
0	Isidora Tassopoulou	C - študent – doktorand	5	
0	Rustam Bobojonov	C - študent – doktorand	5	
0	Athanasia Theorodopoulc	C - študent – doktorand	5	
0	Guillermo Vinson Blanco	C - študent – doktorand	9	

Legenda sodelovanja v programski skupini:

- A** - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja
B - uveljavljeni raziskovalec iz tujine
C - študent – doktorand iz tujine
D - podoktorand iz tujine

13.Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2009-31.12.2014¹⁵

SLO

Dr. Luka Omladič, World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology (COMEST), član in poročevalec.

COMEST je strokovno svetovalno telo, ki ga je UNESCO ustanovil l. 1998 in ga sestavlja 18 strokovnjakov. Komisija ima mandat za formuliranje etičnih načel, ki odločevalcem v procesih znotraj UNESCO in v drugih mednarodnih organizacijah, pomagajo s kriteriji onstran zgolj ekonomskih razlogov. Trenutna področja intenzivnega delovanja COMEST so okoljska etika in etika podnebnih sprememb, biodiverzitet, etična vprašanja globalne oskrbe z vodo, etika nanotehnologij, etična vprašanja, povezana s tehnologijami informacijske družbe ter etika znanosti in tehnologije. (<http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/global-environmental-change/comest/>)

Dr. Igor Pribac: 7th Framework of the DG Research of the European Community – programme Cooperation

Title: 'Towards a "Topography" of Tolerance and Equal Respect. A comparative study of policies for the distribution of public spaces in culturally diverse societies'

Tolerance has been increasingly invoked as the inspiring ideal of a number of social policies in European democracies. Appeals to tolerance have animated especially the political debates on those policies addressed to accommodate minorities' requests. In the year 2010, the research topic was tolerance in space-policies, especially in its relation to marginalized groups, such as the Roma. In the year 2011, the emphasis was laid on the analysis of common social tolerance to new family-forms, one-parent-family as well as same-sex-parent families. In particular, the project pursued four objectives: to develop a conceptual taxonomy to clarify the relations between tolerance, respect and spatial issues; to study the ways in which appeals to tolerance have informed the development of spatial policies; to investigate the influence of cultural diversities on the interpretations of tolerance in different national contexts; to extrapolate from the above studies an overall view of the connections between tolerance and equal respect.

Dr. Eva D. Bahovec and dr. Luka Omladič, World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology (COMEST), members.

The Commission is mandated to formulate ethical principles that could provide decision-makers with criteria that extend beyond purely economic considerations. Currently, COMEST is working in several areas: environmental ethics, with reference inter alia to climate change, biodiversity, water and disaster prevention; the ethics of nanotechnologies along with related new and emerging issues in converging technologies; ethical issues relating to the technologies of the information society; science ethics; and gender issues in ethics of science and technology. Since its inception in 1998, the functioning of COMEST has been guided by its Statutes adopted by the UNESCO Executive Board at its 154th session. (<http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/global-environmental-change/comest/>)

14. Vključenost v projekte za uporabnike, ki so v obdobju trajanja raziskovalnega programa (1.1.2009–31.12.2014) potekali izven financiranja ARRS¹⁶

SLO

Dr. Lev Kreft je bil v letu 2012 do 1. oktobra direktor Mirovnega inštituta, potem pa je postal predsednik Upravnega sveta Mirovnega inštituta. Poleg tega je bil predsednik sveta zavoda Maske, predsednik sveta Zavoda Kitch, ustanovitelj in predsednik sveta založbe Sophia, in član komisije za ženske v znanosti pri Ministrstvu za visoko šolstvo, razvoj in raziskovanje, šport in kulturo.

15. Ocena tehnološke zrelosti rezultatov raziskovalnega programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področij humanističnih ved)¹⁷

SLO

/

16. Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšen finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	EUR
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁸	

17. Izjemni dosežek v letu 2014¹⁹

17.1. Izjemni znanstveni dosežek

Slavoj Žižek – Manj kot nič. Hegel in senca dialektičnega materializma. Vir: Slavoj Žižek, *Less than Nothing. Hegel and the Shadow of Dialectical Materialism*, Verso, London 2012, 1038 str.

Slavoj Žižek je eden od najodmevnejših filozofov na svetu z značilni slogom mišljenja, v katerem se križajo avtorji nemške klasične filozofije, lacanovska psihoanaliza, emancipacijska politika in popularna kultura. Izdal je kopico knjig pri vodilnih založbah v vrsti svetovnih jezikov, katerih število je z običajnimi bibliotekarskimi postopki težko določiti. Hegel in senca dialektičnega materializma ni preprosto še ena knjiga več. O tem priča najprej njen obseg, ki se z več kot 1000 stranmi sam po sebi opozarja nase. Predvsem pa ji izjemno mesto zagotavlja dejstvo, da gre v njej za neposredno soočenje z avtorjem, ki je v največji meri zaznamoval Žižkovo misel skozi vsa njegova obdobja, tako da v nekem netrivialnem smislu podaja obračun njegove filozofske misli.

17.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Zdravko Kobe – prevod Heglovega Orisa filozofije pravice Vir: G. W. F. Hegel, *Oris filozofije pravice*, prevedel in uredil Zdravko Kobe, Krtina, Ljubljana 2013.

Oris filozofije pravice (*Grundlinien der Philosophie des Rechts*) sodi med temeljna dela praktične filozofije nasploh in politične filozofije posebej. V njem je Hegel podal sistematično pojmovanje pravice, razumljene kot »obstoj svobode«, in prikazal pogoje – formalne, moralne in npravne –, ki morajo biti izpolnjeni, da bi »svobodna volja« udejanila svojo svobodo.

Hegel je za časa življenja izdal le tri svoja dela v knjižni obliki, Fenomenologijo duha, Znanost logike in Oris filozofije pravice. S prevodom Zdravka Kobeta je tako slovenski znanstveni prostor postal bogatejši še za zadnjo od Heglovih klasik (čeprav Znanost logike še ni prevedena v celoti).

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni;
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS;
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki;
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa.

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
matične RO (JRO in/ali RO s
koncesijo):*

in

vodja raziskovalnega programa:

Univerza v Ljubljani, Filozofska
fakulteta

Slavoj Žižek

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana

11.3.2015

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2015/156

Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. V primeru odobrenega povečanja obsega financiranja raziskovalnega programa v letu 2014 mora poročilo o realizaciji programa dela zajemati predložen program dela ob prijavi in predložen dopolnjen program dela v letu 2014. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, navedite: "Ni bilo sprememb.". Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru izvajanja raziskovalnega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru izvajanja raziskovalnega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://www.sicris.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki (približno 2/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki (približno 2/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

¹¹ Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1.1.2009–31.12.2014), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹² Vpišite število opravljenih diplom v času izvajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času izvajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite "MR". [Nazaj](#)

¹⁴ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1.1.2009 do 31.12.2014), izberite oz. označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁵ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

¹⁹ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega

dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROG-ZP/2015 v1.00b

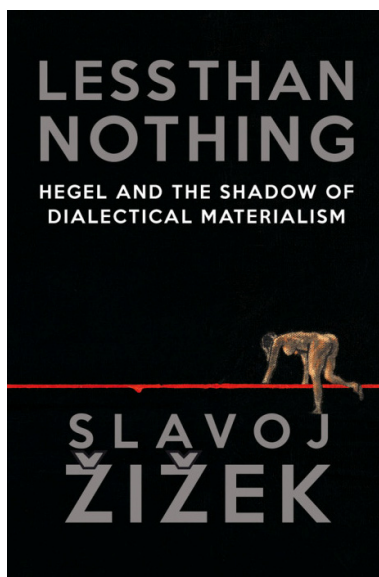
99-19-5C-DE-B4-5A-52-12-AD-4E-FE-FB-EA-66-C1-EA-E7-F5-FD-E4

Priloga 1

VEDA

Področje: 6.10 Filozofija

Dosežek 1: Slavoj Žižek – *Manj kot nič. Hegel in senca dialektičnega materializma*. Vir: Slavoj Žižek, *Less than Nothing. Hegel and the Shadow of Dialectical Materialism*, Verso, London 2012, 1038 str.

Slavoj Žižek je eden od najodmevnejših filozofov na svetu z značilni slogom mišljenja, v katerem se krizajo avtorji nemške klasične filozofije, lacanovska psihoanaliza, emancipacijska politika in popularna kultura. Izdal je kopico knjig pri vodilnih založbah v vrsti svetovnih jezikov, katerih število je z običajnimi bibliotekarskimi postopki težko določiti. Kljub temu monografija s slovenskim naslovom *Manj kot nič. Hegel in senca dialektičnega materializma* ni preprosto še ena knjiga več. O tem pričaja najprej njen obseg, ki se z več kot 1000 stranmi sam po sebi opozarja nase. Predvsem pa ji izjemno mesto zagotavlja dejstvo, da gre v njej za neposredno soočenje z avtorjem, ki je v največji meri zaznamoval Žižkovo misel skozi vsa njegova obdobja, tako da v nekem netrivialnem smislu podaja obracun njegove filozofske misli.

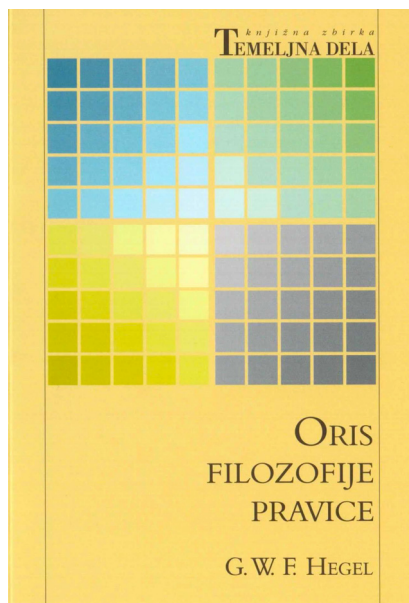
Žižek se v knjigi enoznačno zavzema za vrnitev k Heglu. Če se je večina sodobne filozofije po Heglu odvijala kot gibanje proti Heglu, ki je bil praviloma razumljen izkrivljeno, Žižek poudarja, da lahko sodobna filozofija izpolni svojo nalogo le s tem, da je še bolj heglavska od Hegla. Če je za Žižka največji filozof prav Hegel, je Žižkova največja knjiga morda prav ta o Heglu.

Priloga 2

VEDA

Področje: 6.10. Filozofija

Dosežek 1: Zdravko Kobe – prevod Heglovega Orisa filozofije pravice Vir: G. W. F. Hegel, *Oris filozofije pravice*, prevedel in uredil Zdravko Kobe, Krtina, Ljubljana 2013.

Oris filozofije pravice (*Grundlinien der Philosophie des Rechts*) sodi med temeljna dela praktične filozofije nasploh in politične filozofije posebej. V njem je Hegel podal sistematično pojmovanje pravice, razumljene kot »obstoj svobode«, in prikazal pogoje – formalne, moralne in npravne –, ki morajo biti izpolnjeni, da bi »svobodna volja« udejanila svojo svobodo. Vsebinsko deluje kot kritika oziroma dopolnilo Kantove moralnosti – očita ji nedejanskost in arbitrarnost – in nasproti njej poudarja npravnost, *Sittlichkeit*, ki v sebi združuje naravno, družbeno, javno in historično objektivnost, na podlagi katere subjekt šele je to, kar je.

Hegel je za časa življenja izdal le tri svoja dela v knjižni obliki, *Fenomenologijo duha*, *Znanost logike* in *Oris filozofije pravice*. S prevodom Zdravka Kobeta je tako slovenski znanstveni prostor postal bogatejši še za zadnjo od Heglovih klasik (čeprav *Znanost logike* še ni prevedena v celoti).